

Draga braćo i sestre!

1. Bezbrojna su svjedočanstva ljudi koji su krenuli putem vjere, tražili Boga i njegovu volju svojim mislima, svojim osjećajima i razumom, te – na kraju – ispovjedili da je Gospodin veći od svakoga ljudskog života i od svega što čovjek može predvidjeti. Na putu vjere otkrivamo da iza cijeloga našeg hoda stoji Gospodin i želi nam, naročito u teškoćama, očitovati svoju blizinu.

Mi tražimo Onoga koji traži nas; osjećamo da je naša čežnja Gospodinova čežnja koju je On sâm stvorio u nama. Zato Isus govori da nitko ne može doći k njemu, ako ga ne povuče, ako ga ne privuče nebeski Otac. To »privlačenje« je dar Božje prisutnosti u ljudskome srcu i savjesti. Tako vjera nije plod poglavito ljudskih napora i nastojanja, nego predanje Bogu, pouzdanje u Boga koji prvi dolazi k nama. Vjera je u prvom redu zahvaćenost i prijanjanje, a ne toliko duboko promišljanje koje vodi do uvjerenja. Tako vjera nije prvotno plod spoznaje, nego je dar susreta. »Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac« (Benedikt XVI., *Deus caritas est*, 1).

To nam je navijestilo i prvo čitanje iz Djela apostolskih u kojemu se govori o putovanju, o susretu Filipa i nekoga etiopskog dvoranina, o susretu dvojice ljudi. Međutim, istinski se susret događa po Božjoj riječi i u vjeri. A plod toga susreta u vjeri je radost. Uvijek je plod susreta u vjeri – radost. »Radost Evanđelja ispunja srce i čitav život svakog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i osamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa« (Papa Franjo, *Evangelii gaudium*, 1).

2. Današnja Isusova evanđeoska riječ ide i dalje od toga. Ona nam poručuje da vjerovati znači imati život vječni. Prečesto pogrešno mislimo da je vječnost nešto što se događa tek na kraju zemaljskoga puta, u nejasnoj budućnosti. Vječni je život već započeo i on se živi kada vjerujemo, kada nasljeđujemo Isusa Krista, po daru koji nam je ostavio za život vječni, a to je Euharistija, Kruh živi koji je sišao s neba.

Taj kruh je živ snagom Isusova uskrsnuća, snagom Duha životvorca. Po tome smo kruhu već dionici vječnosti, besmrtni, premda na zemaljskome putu. Jer, život na zemlji u odnosu prema vječnosti usporediv je s nerođenim djetetom u majčinu krilu koje se razvija i dolazi na svijet. Ista osoba, a odnos prema stvarnosti je drugačiji. Tako kruh koji nam Gospodin daje omogućuje rast u onome što ćemo živjeti vječno – u ljubavi.

Dakle, vječni je život duboko povezan s vjerom, a vjera se hrani slušanjem Riječi i blagovanjem Isusa, koji je kruh nebeski, darovan za život, za život koji ne prestaje, za vječni život. Blagovati taj kruh znači svoj život oblikovati Božjom Riječju, Radosnom viješću da je Krist najuzvišenije očitovanje Oca i njegove ljubavi koja nam se daje za hranu u zajedništvu Crkve.

Sudjelovati s vjerom u Euharistiji i pričestiti se Kristovim tijelom otvara predivnu i duboku istinu koju u sebi nosimo od začeca: da smo stvoreni za vječnost, da smo besmrtni po Kristovu uskrsnuću.

3. Braćo i sestre, cijeli smo dan u razmatranjima, u molitvi, u tihome ophodu oko tijela svetoga Leopolda. Ovo su dani velikih milosti i snažnoga Božjeg zahvata. Danas se naš dragi hrvatski redovnik, skromni kapucin, sveti Leopold susreće sa svojim sunarodnjacima u katedrali glavnoga grada Hrvatske. To se događa o sto pedesetoj obljetnici Bogdanova rođenja u Herceg Novom. Danas posebno osjećamo svetost i veličinu svetoga Leopolda Bogdana Mandića, o kojemu nitko – gledajući ga izvana – ne bi govorio koristeći se riječima o veličini i snazi. Pa ipak, iz sve te njegove krhkosti zrači neizmjerena snaga. Razlog tomu je njegov život i sjedinjenje s Kristom, služenje Bogu i žrtva usmjerena prema dobrom ljudi: da bi ljudi prihvatili dar Kruha, od kojega se ne gladije nego živi vječno.

U svetome Leopoldu tako su jasno povezani sakramenti euharistije i ispovijedi, naše potrebe za Kristovim tijelom i mogućnosti da se nebeska hrana blaguje u pomirenju s Bogom i s ljudima, u čistoći savjesti, u otvorenosti prema Božjem milosrđu.

Bez vjere je vječnost zatvorena, bez Euharistije vjera odumire, bez oprostjenja grijeha blagovanje Euharistije gubi smisao. Sveti je Leopold to osjetio. To je bio njegov poziv koji je usmjerio prema dva cilja, obuhvaćena istim pojmom: zajedništvo. Prvo i temeljno zajedništvo, koje je početak svakoga jedinstva jest sjedinjenje s Bogom. Ono raste i razvija se kao odgovor na Božju ljubav. Iz njega proizlazi čežnja za susretom i zajedništvom s ljudima. U takvom je zajedništvu nezamisliva razjedinjenost vjernika koji su Kristovi, koji vjeruju u Krista.

Iako sveti Leopold nije uspio ostvariti željene planove u svojem zauzimanju za jedinstvo kršćana, njegovo danonoćno prinošenje i trud oko pomirenja ljudi s Bogom u sakramentu svete ispovijedi ima isto izvorište. On ga je prepoznao u Božjemu milosrđu, u Božjoj čežnji za čovjekom i njegovom radošću.

4. Draga braćo i sestre, kao kršćani živimo u vremenu u kojem je izražena čovjekova čežnja za radošću, mirom, zadovoljstvom i srećom. No, istodobno osjećamo i napetosti u našim suvremenicima, a tim napetostima i tjeskobama je izvor u pokušajima da se odgovori na te čovjekove čežnje traže izvan susreta s Bogom.

Svi ti pokušaji ostaju nijemi pred otajstvom zla. Upravo je zlo u suvremenome svijetu izazov koji se ne može izbjeći, pred kojim traženje samo ljudskog odgovora nailazi na neuspjeh. Tako se čini da je zlo nezaustavljivo i da čovjek nema stvarnoga odgovora. Jedini koji može postaviti konačnu granicu zlu jest Bog. Kristovo otkupljenje tvori božansku granicu postavljenu zlu; u njemu je zlo radikalno pobijeđeno dobrim, mržnja ljubavlju, smrt uskrsnućem.

Sveti Leopold ne samo da upućuje na odgovor, nego u njegovu životu vidimo taj odgovor. On je u Božjemu milosrđu, u muci, smrti i uskrsnuću Isusa Krista, s kojim se može susresti svaki čovjek, koji moli za dar vjere i prihvati ga u spremnosti na obraćenje, na promjenu svoga života. Božje milosrđe je sveti Leopold postojano i hrabro naviještao po službi ispovijedanja.

5. U ovoj svetoj godini Izvanrednog jubileja milosrđa u bazilici svetoga Petra u Rimu, uz ovo tijelo svetoga Leopolda, bilo je izloženo i tijelo svetoga oca Pija iz Pietrelcine. Papa Franjo je njih dvojicu izabrao da budu cijeloj Crkvi jasan pokazatelj

utjelovljene svetosti, odsjaj Božjega milosrđa. Sveti je Leopold uzor svim ispovjednicima, jer – kako reče papa Franjo – upravo »on ima očinsko srce, koje želimo susresti, kada dolazimo na ispovijed«. Dobro je da je tijelo svetog Leopolda danas u zagrebačkoj prvostolnici, jer je ona prepoznatljivo mjesto ispovijedanja ne samo u našem Gradu nego i diljem Hrvatske.

Papa Franjo svoju duhovnost usko veže uz svetog Leopolda. Njega ističe kao jednog od nositelja jezgre svoga pontifikata, jezgre koju vidi kao sažetak kršćanstva – Božje milosrđe. Na pitanje zašto je našem vremenu i suvremenom čovječanstvu toliko potrebno Božje milosrđe, papa Franjo kaže:

»Zato što je to ranjeno čovječanstvo, čovječanstvo koje nosi duboke rane. Ne zna kako ih liječiti ili smatra da ih se uopće ne može liječiti. A nisu tu samo društvene bolesti i osobe ranjene siromaštvom, društvenom isključenošću, mnogim ropstvima trećega tisućljeća. I relativizam jako ranjava osobe: sve se čini jednakim, sve se čini isto. Ovomu čovječanstvu treba milosrđe. Pio XII. je prije više od pola stoljeća rekao da je drama našega doba to što je ono izgubilo osjećaj za grijeh, svijest o grijehu.

Danas se tome dodaje i drama da se naše zlo, naš grijeh smatra neizlječivim, kao nešto što se ne može iscijeliti ni oprostiti. Nedostaje konkretno iskustvo milosrđa. Krhkost vremenâ u kojima živimo jest i ovo: vjerovati da ne postoji mogućnost za otkupljenje, da nema ruke koja te podiže, zagrljaja koji te spašava, oprašta ti, koji te oslobađa, preplavljuje te beskrajnom i strpljivom ljubavlju koja prašta...Potrebno nam je milosrđe« (Papa Franjo, *Božje je ime Milosrđe. Razgovor s Andreom Torniellijem*, Verbum, Split 2016., str. 31).

Draga braćo i sestre, sveti Leopold nas ne poziva samo vjerovati da je Bog milosrdan, nego da je njegovo milosrđe i naše pouzdanje u njega jedini put oslobađanja od zla. Ne može se zlo nadvladati bez Božje pomoći, bez Kristova križa i dara Duha Svetoga.

6. Dragi vjernici, s ovim tijelom do nas dopire i duh male sobice, ćelije oca Leopolda, njegove ispovjedaonice, cvjetnjaka Božjega milosrđa, koji je bio pošteđen i pod razornim bombama u Drugom svjetskom ratu, koje su bačene na samostan u Padovi.

Ta je sobica postala »spomenikom Božje ljubavi i ljudske dobrote« u punome značenju tih riječi. U njoj se sveti Leopold pred grijesima ljudi spominjao Božje dobrote; u njoj su ljudi molili Boga da se spomene svoga milosrđa te im oprost i grijehe i obnovi njihov život. U toj Bogu dragoj sobici, u toj riznici Milosrđa, sveti je Leopold naviještao istinu da Bog djeluje u dušama ljudi, a da je na nama, naročito ispovjednicima, da pomognemo, kako taj Božji zahvat ne bi naišao na neprihvatanje i na razne zaprjeke.

Sveti Leopold, apostol »duhovnoga ekumenizma« odškrinuo nam je predivne obzore vjerodostojnoga zajedništva. Ono se odnosi, ne samo na kršćanske zajednice nego i na obitelji, razne skupine u društvu, prijatelje, inicijative kojima je stalo do općega dobra.

Sveti nas Leopold uči i ohrabruje da budemo raspoloživi za nadahnuća Božjega Duha; da budemo dobri, da znademo prepoznati dobro u sebi, oko sebe, kod drugih, da to podržimo i tome pomognemo. Sveti Leopold nas potiče da ljubavlju širimo obzore

velikodušnosti. Sveti je Leopold kao ispovjednik čekao ljude i prihvaćao ih. Bio je strpljiv, tješio je i hrabrio pokornike riječima: »Imaj vjere, pouzdaj se, ne boj se!«

I ja večeras ispred tijela dragog nam hrvatskog Sveca svakome od vas ponavljam Leopoldove riječi: Dragi brate, draga sestro, imaj vjere, pouzdaj se u Boga i ne boj se!

7. Dragi vjernici, večeras ovdje u zagrebačkoj prvostolnici ne previdimo prisutnosti koje govore istim Duhom. Mi vidimo da su ovdje, među nama, izloženi zemni ostatci dvojice uzora milosrđa: svetoga Leopolda Bogdana Mandića i blaženog Alojzija Stepinca. Čudesna povezanost njihovih života do današnjega milosnog dana pokazuje kako svetost isprepliće i povezuje ljude u Božjemu planu.

Naime, upravo je nadbiskup Alojzije Stepinac bio prvi promicatelj svetosti oca Leopolda Bogdana Mandića u Hrvatskoj. On je i prije negoli je službeno započeo proces Leopoldove beatifikacije, na Staru godinu 1945., ovdje u prvostolnici, govorio o njemu, u širem okviru govora o Bogu kao izvoru snage i o Presvetoj Bogorodici kao djeliteljici Božje milosti. Bilo je to na ulasku u godinu 1946., koja je za blaženoga Alojzija bila godina progonstva, suđenja i zatočeništva, kada je bio suočen s otajstvom zla koje se i nakon rata nastavilo širiti, ne više pod fašističkom i nacističkom, nego pod komunističkom ideologijom, diktaturom i totalitarizmom.

Očito je da je sveti Leopold u duhovnosti blaženoga Alojzija imao važno mjesto. Dirljivo je u Dnevniku velečasnog Josipa Vranekovića, pod datumom 8. studenoga 1959. godine – dakle, tri mjeseca prije smrti – pronaći bilješku da je blaženi Alojzije čitao životopis oca Leopolda i uvidio da su im boli bile slične, te je za svoju utjehu rado ponavljaao riječi oca Leopolda: »Tako hoće Bog!« Dva dana nakon toga, poslije neprospavane noći, bolesni je Kardinal ponizno rekao: »Trpjeti se mora! Tako hoće Bog – veli dobri pater Leopold. Da – ali tako su sveci govorili, a što ću ja grješnik!«, pripomenuo je naš Blaženik.

I ujutro, na sam dan Kardinalove smrti, te riječi: *Tako hoće Bog!* uputio mu je vlč. Vraneković, spomenuvši mu da je slično trpio i otac Leopold. Na što je Nadbiskup uzvratilo: *Fiat, fiat* – Tako neka bude. Bio je to početak više puta ponovljene rečenice prije smrti – *Fiat voluntas tua* – u kojoj je blaženi Alojzije sebe, poput Marije, predao volji nebeskoga Oca.

Dragi hrvatski vjernici, draga okupljena Crkvo u ovoj katedrali i ispred katedrale, sada su ta dva života neobično povezana pred našim očima i po smrtnim ostacima, da bismo vidjeli još dublju povezanost u svetosti i milosrđu što i nama daje poticaj da pred teškoćama ne malakšemo, da se zbog grijeha ne zatvaramo u sebičnost, da nas pred zlom ne obuzme tjeskoba.

Dobri oče sveti Leopold i dragi pastiru blaženi Alojzije, svojim zagovorom pratite naše molitve i zalaganja za dobro, za kršćansko zajedništvo, za vjernost hrvatskoga naroda, za mir u svijetu, za obraćenje grješnika i za pobjedu Božjega milosrđa.

Sveti Leopold i blaženi Alojzije, u zajedništvu s Presvetom Bogorodicom Marijom, kraljicom svih svetih, molite za nas, naše obitelji, hrvatski narod i domovinu nam Hrvatsku.

Amen.